

deep dive

Uitgave	Categorie	Onderwerp
27	Akkoordenleer	Chord voicings en akkoorden-samenklank - Deel 3

“Deep Dive” is een periodiek verschijnend e-paper, dat naast de [GuitarJan.com](#) nieuwsbrief, wordt verstuurd aan geïnteresseerden. “Deep Dive” behandelt een specifiek muziektheoretisch onderdeel, dat kan variëren van een akkoorden clinic tot het behandelen van toonladder rariteiten of een gedetailleerde uitleg van een bepaalde solo, of een complex slagritme.

We gaan er voor de “Deep Dive” serie van uit dat je een redelijke muziektheoretische kennis hebt, waarbij onze website [GuitarJan.com](#) je natuurlijk alle studie- en oefenmogelijkheden biedt.

Chord voicings en akkoorden-samenklank - deel 3

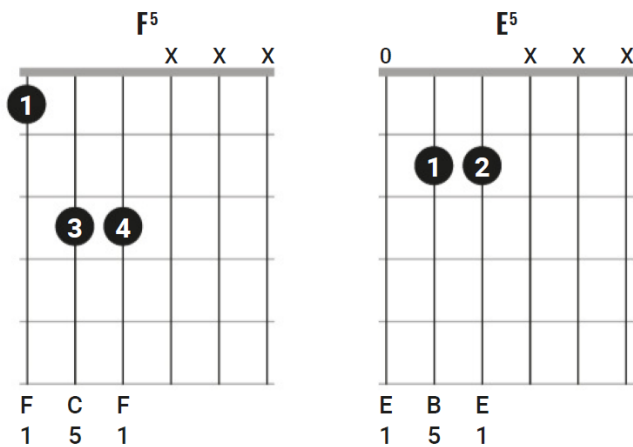
De “Deep Dive” uitgave die nu voor je ligt, gaat een beetje uit van de manier waarop de leden van Pink Floyd hun akkoordprogressies componeren. Toen Pink Floyd in de psychedelische jaren 60 van de vorige eeuw begon met het spelen in kleine lokalen, was Syd Barrett nog de *lead* gitarist. Pas nadat David Gilmour het stokje van Barrett overnam, werden de extravagante concept albums geconcipeerd, die Pink Floyd tot *progrock* stadium giganten maakte. En nooit hebben ze hun geweldige gevoel verloren voor het componeren van fascinerende akkoordprogressies. Gedurende hun lange en wereldberoemde carrière als de aristocraten van de *progrock* scene, is er door de bandleden ambitieus gebruik gemaakt van flink uitgesponnen akkoordprogressies en verrassende toonladderwisselingen. In deze “Deep Dive” kijken we vooral naar voorbeelden gebaseerd op de hallucinerende ideeën uit het Syd Barrett tijdperk, voordat we in de volgende “Deep Dive” gaan kijken naar de complexe akkoordprogressies waarmee Pink Floyd de wereld veroverde met composities van epische lengtes, en daarmee het landschap van de rock- en progrock scene, compleet transformeerde.

Voorbeeld 1 vereist een lichte *palm muting* speelstijl en flinke *downstrokes*, om van de vijf akkoorden in het voorbeeld iets te maken waar naar te luisteren valt. De akkoorden gaan van hogere naar lagere posities op

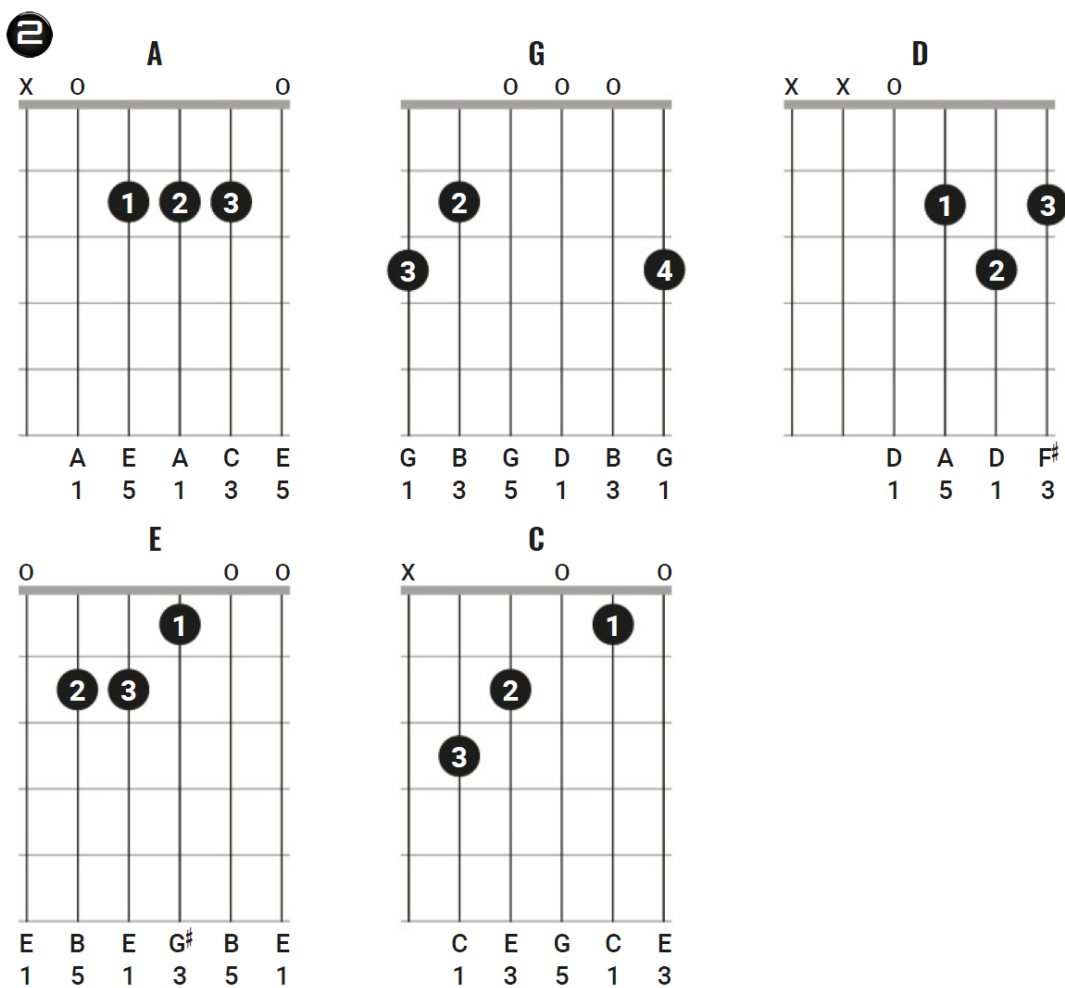
1 **A⁵** X X X
5TH 1 3 4
A E A
1 5 1

1 **G⁵** X X X
3RD 1 3 4
G D G
1 5 1

1 **F^{#5}** X X X
1 3 4
F[#] C[#] F[#]
1 5 1

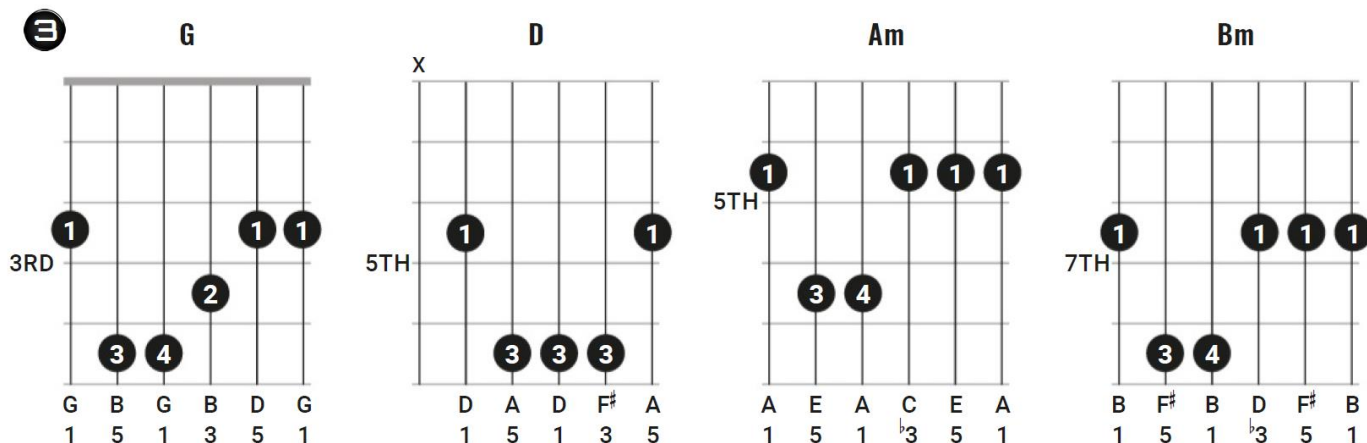

de gitaarhals, en deze asymmetrische akkoordprogressies werden in de vroege Pink Floyd tijden veel gebruikt. Om de eerste vier maten te spelen, adviseren we drie maten het A5 akkoord te spelen, gevolgd door een maat waarin je het G5 akkoord peelt. Speel daarna telkens een maat met respectievelijk het F#5 en het F5 akkoord, en eindig met twee maten op het E5 akkoord. Dit mag er wellicht uitzien als een eenvoudige 8 maten akkoordprogressie, maar de niet echt voorspelbare positiewisselingen tussen de diverse akkoorden maken dit een typisch Syd Barrett arrangement. Vaak zul je deze "5" akkoorden (*power chords*) in heavy metal of rockmuziek gespeeld hebben, met veel fuzz, distortion of een ander effect, maar dat is geen vroege Pink Floyd stijl: Syd Barrett had altijd een helder geluid, met af en toe een beetje crunch erin.

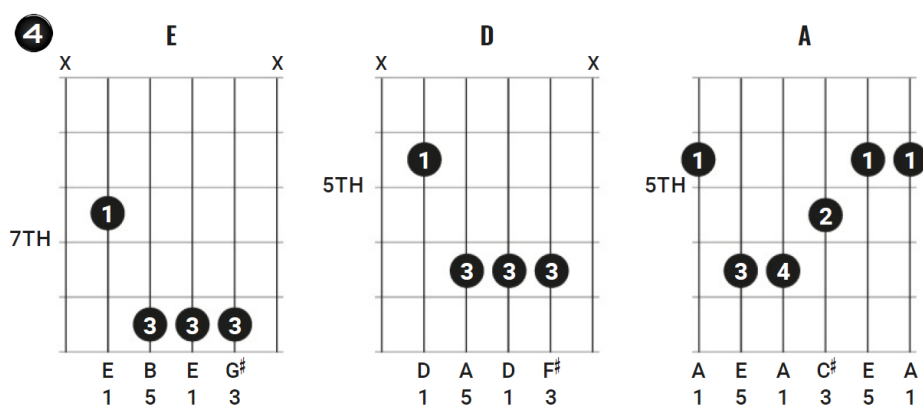

Voorbeeld 2 is gebaseerd op conventionele open akkoorden. Het A majeur akkoord krijgt een hele maat, terwijl het G en D majeur akkoord ieder een maat delen, met ieder twee tellen in de maat. Daarna volgen twee maten met het E majeur akkoord waarbij we, vanaf de 3de tel in de maat, snel even een C majeur en D

majeur akkoord spelen, dat ons terugbrengt naar een herhaling van deze *lick*. Het is weliswaar een vier akkoorden progressie maar net zoals in het vorige voorbeeld, er zit geen symmetrie in de progressie, dus ook deze progressie heeft haar wortels in de jaren 60 van de vorige eeuw. Voorbeeld 2 kan ons ook terugbrengen naar het begin van voorbeeld 1, en zo een herhaling van beide voorbeelden in één frase tot stand brengen. De voorbeelden 1 en 2 zijn ook een typische muziktheoretische les: je ziet dat de *power chords* (de "5" akkoorden) uitsluitend bestaan uit de grondnoot en de kwint, waarbij de open majeur akkoorden bestaan uit de grondtoon, de terts en de kwint.

Voorbeeld 3 is een typische, tamelijk doelloze en opzettelijk een beetje dromerig gecreëerde Syd Barrett progressie. Je kunt de vier akkoorden in een basis slagritme spelen, waarbij ieder akkoord één maat krijgt. Speel daarna nogmaals een B mineur (Bm) maat, gevolgd door een maat met het A mineur akkoord, en twee maten met het G akkoord, zodat je in totaliteit acht maten hebt. Je kunt de muzikale frase wat interessanter maken door iets later naar het D akkoord te bewegen, bijvoorbeeld halverwege de tweede maat, dan precies aan het begin van die maat starten. De richtingloze kwaliteit van deze akkoordprogressie komt vooral omdat je in de progressie van het G majeur akkoord naar het B mineur akkoord gaat (III^{de} toontrap, niet de sterkste toontrap om naar toe te bewegen), en daarna zo ongeveer weer direct terug te keren naar waar je mee begonnen bent. Als deze progressie bijvoorbeeld gebruikt zou worden in een couplet, dan moeten we interessants bedenken voor het refrein, omdat het allemaal anders wel heel erg doelloos in slapjes wordt, en dat brengt ons naar voorbeeld 4.

Voorbeeld 4 bevat een abrupte en verrassende toonladder wisseling. Speel drie keer een maat met het e majeur en het D majeur akkoord, voordat je gedurende twee maten terugkeert naar het A majeur akkoord. Probeer deze progressie met stevige *downstrokes* te spelen, een beetje in staccato stijl. Uiteindelijk keer je weer terug naar het G majeur akkoord uit voorbeeld 3, om weer in de oorspronkelijke toonladder te belanden. Je kunt de hele progressie een keer herhalen. Akkoordprogressies zoals deze, gebouwd rondom barré akkoorden, kunnen een flinke fysieke uitdaging voor je speelhand (*fret hand*) zijn. Probeer je hand wat

relaxed te positioneren en probeer niet te veel met je elleboog te draaien, een lichte druk van de duim moet voldoende zijn om je wijsvinger als een barré over de gitaarhals te plaatsen. Barré spelen is over het algemeen veel eenvoudiger op een elektrische gitaar, omdat de actie van de elektrische gitaar vaak een stuk lager is dan die van een akoestische gitaar. Zoek je een uitdaging, probeer eens barré te spelen op een akoestische gitaar.

5

The image displays five guitar chord diagrams arranged in two rows. Each diagram shows a six-string guitar neck with frets and strings. Fingerings are indicated by numbers 1-4 in circles. Chord names and notes are listed below each diagram.

- Top Left:** **F#m**. Fingering: 1 (1st fret), 1 (3rd fret), 1 (3rd fret), 1 (3rd fret), 3 (2nd fret), 4 (2nd fret). Notes: F# (1), C# (5), F# (1), A (b3), C# (5), F# (1).
- Top Middle:** **C#m**. Fingering: 1 (4th fret), 1 (6th fret), 2 (5th fret), 3 (3rd fret), 4 (3rd fret). Notes: C# (1), G# (5), C# (1), E (b3), G# (5).
- Top Right:** **A#m**. Fingering: 1 (6th fret), 1 (3rd fret), 1 (3rd fret), 1 (3rd fret), 3 (2nd fret), 4 (2nd fret). Notes: A# (1), E# (5), A# (1), C# (b3), E# (5), A# (1).
- Bottom Left:** **G#sus4**. Fingering: 1 (4th fret), 1 (5th fret), 1 (5th fret), 2 (3rd fret), 3 (3rd fret), 4 (3rd fret). Notes: G# (1), D# (5), G# (1), C# (4), D# (5), G# (1).
- Bottom Right:** **G#**. Fingering: 1 (4th fret), 1 (5th fret), 1 (5th fret), 2 (4th fret), 3 (3rd fret), 4 (3rd fret). Notes: G# (1), D# (5), G# (1), C (3), D# (5), G# (1).

Voorbeeld 5 is een voorbeeld van een akkoordprogressie uit Pink Floyd's David Gilmour tijdperk, perfect geschikt voor een rustige, kalme en boeiende introductie. Wissel af tussen twee maten met het F# mineur akkoord, en twee maten met het C# mineur akkoord. Blijf constant doorspelen maar houd in je achterhoofd dat dit soort David Gilmour akkoordprogressies nooit gehaast gespeeld mogen worden. Bouw de progressie op naar een climax na je laatste C# mineur akkoord, speel een maat met het A#m akkoord, een maat met het a majeur akkoord uit voorbeeld 4, en een maat voor ieder G# majeur akkoord, waarbij je uiteindelijk stopt op de eerste tel van het G# majeur akkoord om dit te laten uitklinken (*let ring*). Daarna is het weer terugkeren naar het begin van de akkoordprogressie. Wees niet verbaasd als je terugkeert naar het f# mineur akkoord nadat je het G# akkoord hebt gespeeld dat het een wat vreemde klankopvolging blijkt, dat komt omdat de muziek wordt gemoduleerd. Er wordt naar een andere toonladder gewisseld, de C# mineur toonladder. Als je een solo over deze progressie zou willen spelen, baseer die dan op de F# mineur pentatonische toonladder.